

**Quickscan Flora- & faunawet  
Hollandsche Veld**



**Eelerwoude**

# Quickscan Flora- & faunawet Hollandsche Veld

*Definitief*

**Opdrachtgever:**

Woonconcept Vastgoed  
De heer, mevrouw J. van van  
Leussen  
Postbus 132  
7940 AC MEPPEL

**Opdrachtnemer:**

Eelerwoude Noord  
Venekoterweg 54  
8431 HH OOSTERWOLDE  
T (0516) 52 30 62  
F (0516) 52 33 16  
E noord@eelerwoude.nl  
www.eelerwoude.nl

Project nr. 3561

<i>Opgesteld door</i>	<i>Gecontroleerd</i>	<i>Datum</i>
T.M. Dolstra	F.J. Koop	29-1-2009

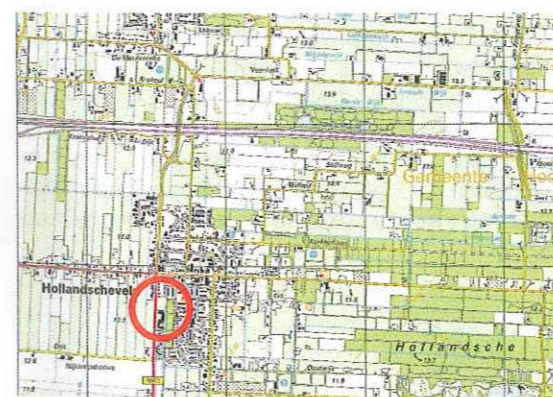
## 1. QUICKSCAN FLORA & APPARTEMENTENCOMPLEX

## FAUNAWET UITBREIDING

### 1.1 Aanwezigheid van beschermde soorten beoordeeld

In verband met het voornemen tot het uitbreiden van het appartementencomplex aan de Reigshoogtendijk te Hollandscheveld en het verplaatsen van de aanwezige speeltuin richting het aangrenzende parkbos, heeft Eelerwoude, in opdracht van de heer J. van Leussen van Woonconcept Vastgoed uit Meppel, een verkennend onderzoek in het kader van de Flora- en faunawet uitgevoerd. Op 15 januari 2009 is een veldonderzoek, een zogeheten quick-scan, uitgevoerd op locatie. Doel van dit onderzoek is om een beeld te krijgen van de aanwezige habitats en de daar voorkomende beschermde dier- en plantensoorten. Op basis van de resultaten van dit veldbezoek en de bij Eelerwoude aanwezige gegevens uit verspreidingsatlassen, worden uitspraken gedaan over de (mogelijke) effecten van de voorgenomen plannen op beschermde soorten en de eventueel noodzakelijk te nemen vervolgstappen. Voor deze quick-scan is geen soortgerichte inventarisatie uitgevoerd.

De ligging van het plangebied is weer gegeven in figuur 1.



Figuur 1. Ligging plangebied (rode cirkel) in de rand van de dorpskern Hollandscheveld (Bron: Topografische Atlas 1:25000).

Onderstaande foto's geven een impressie van het plangebied.



Foto 1. Overzicht speeltuin binnen plangebied.



Foto 2. Samenstelling parkbos binnen plangebied.



Foto 3. Toegang tot speeltuin en parkbos.

## 2. HERINRICHTINGSVOORNEMEN

### 2.1 Verplaatsing van speeltuin t.b.v. uitbreiding appartementencomplex

Het plangebied bevindt zich in het dorp Hollandscheveld, oostelijk van de Reigshoogtendijk. Ten zuiden van het plangebied staat het appartementencomplex, welke zal worden uitgebreid op de huidige speeltuin binnen het plangebied. Ten noorden en oosten van het plangebied liggen woonwijken.

Het plangebied is tweedelig. Het westelijke deel van het plangebied is in gebruik als speeltuin. Hier staan diverse speeltoestellen; een kinderzwembadje, een voetbalveldje en twee gebouwtjes, waarvan de één uit steen en de andere van hout is opgetrokken.

Het oostelijke deel van het plangebied is een parkbos met diverse wandelpaadjes en zitmeubilair. Verspreid staan hier opgaande eiken als hoofdboomsoort. Een deel van de scheiding tussen het parkbos en de speeltuin bestaat uit een verlande vijver.

Voor het realiseren van de uitbreiding van het appartementencomplex, wordt een groot deel van de huidige speeltuin in beslag genomen. De speeltuin zal hiervoor worden verplaatst naar het huidige parkbos (deels). Hiervoor zullen enige bomen worden gekapt in het parkbos en zullen nieuwe voorzieningen worden gebouwd en bijbehorende nutsvoorzieningen worden aangelegd. Ten behoeve van het appartementencomplex worden eveneens de benodigde nutsvoorzieningen aangelegd. Daarnaast worden enige bomen en struiken verwijderd.



Figuur 2. Begrenzing plangebied huidige situatie (rode belijning).



Foto 4. Huidige appartementencomplex naast speeltuin.

### 2.2 Beleidskader

#### Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet hanteert een driedeling in beschermingscategorieën:

1. Tabel 1-soorten: de meest algemene soorten waarvoor een vrijstellingsregeling geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen. Dit betekent dat voor deze soorten geen ontheffing hoeft te worden aangevraagd.

2. Tabel 3-soorten: strikt beschermde soorten: de Habitatrichtlijnsoorten en een selectie van de zwaardere categorieën van de Rode Lijst
3. Tabel 2-soorten: een tussencategorie, de resterende beschermde soorten. Hiervoor geldt een vrijstelling wanneer wordt gehandeld volgens een goedgekeurde gedragscode. In andere gevallen kan voor deze soorten een ontheffing noodzakelijk zijn.

Mantingerzand op 5,5 km afstand. Gezien de afstand tot dit Natura 2000-gebied en de aard van de werkzaamheden en het toekomstige gebruik, worden geen negatieve effecten verwacht op het Natura 2000-gebied. Het voornemen is daarom niet getoetst aan de natuurbeschermingswet 1998.

Vogels nemen in de Flora- en faunawet een bijzondere positie in. Vogels worden tijdens het broedseizoen beschermd door de Flora- en faunawet. Voor het aantasten van broedende vogels geldt een zware toets vergelijkbaar met tabel 3-soorten. Daarnaast zijn voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van een aantal vogelsoorten jaarrond beschermd (mits niet definitief verlaten). Het betreft nesten van spechten, uilen en boombewonende roofvogels.

Voor een nadere toelichting op de Flora- en faunawet wordt verwezen naar de bijlage.

Bij dit rapport is steeds als uitgangspunt genomen dat de werkzaamheden moeten worden gezien als vallend onder de categorie 'ruimtelijke ontwikkeling en inrichting' in de zin van artikel 2, derde lid, onder j, Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten jo. artikel 75, zesde lid, onder c, van de Flora- en faunawet.

### 2.3 Gebiedsbescherming en Natuurwetgeving

#### Natura 2000 gebied

Natura 2000 is een samenhangend netwerk van natuurgebieden in Europa. Natura 2000 bestaat uit gebieden die zijn aangewezen in het kader van de Europese Vogelrichtlijn (79/409/EEG) en gebieden die zijn aangemeld op grond van de Europese Habitatrichtlijn (92/43/EEG). Deze gebieden worden in Nederland op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 beschermd.

In de nabijheid van het plangebied ligt geen Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde is het

### 3. SOORTBESCHERMING

#### 3.1 Eén veldbezoek afgelegd

Het veldbezoek is uitgevoerd op 15 januari 2009. Dit veldbezoek is overdag uitgevoerd. Het veldbezoek is erop gericht om te beoordelen of het plangebied geschikte biotopen bevat voor beschermde dier- en plantensoorten. Hiervoor is het plangebied en de nabije omgeving hiervan visueel onderzocht.

Naast de informatie die verkregen is door middel van het veldbezoek, is gebruik gemaakt van bestaande literatuur (verspreidingsatlassen e.d.). Er zijn geen gegevens aangekocht van bijvoorbeeld PGO's (Particuliere Gegevensverzamelende Organisaties).

#### 3.2 Effecten op beschermde soorten verwacht

##### 3.2.1 Geen beschermde planten aangetroffen

Het plangebied is in twee delen op te splitsen, zowel in gebruik als in biotoop. De huidige speeltuin bestaat voor het grootste gedeelte uit een speelweide. Hier groeien plantensoorten, welke bestand zijn tegen enige betreding. Het gaat hierbij om algemene soorten als witte klaver, biggenkruid, engels raaigras en witbol. Op ruderaal plekje groeien algemene pionierssoorten als paarse dovenetel en hoornbloem. De haag, welke de speeltuin omheint, bestaat aan de oostzijde uit veldesdoorn. In de windsingel aan de overige zijden groeien soorten als hulst, kornoelje en zwarte els. Beschermde plantensoorten op het gedeelte van de speeltuin worden niet verwacht.

De oostkant van het plangebied is een parkbos. Hoofdboomsoort is hier de zomereik, welke ruim uit elkaar staan, waardoor er voldoende licht op de bosbodem komt. Hier groeien soorten als lijsterbes, hulst, klimop, nagelkruid, en bonte gele dovenetel (tuinplant).

Beschermde plantensoorten worden niet verwacht in dit deel van het plangebied.

Op de scheiding tussen het parkbos en het appartementencomplex is een vijver gelegen. Door het niet opschonen van deze vijver begint deze te verlanden. Hier groeien voornamelijk soorten als mannagrass, pitrus en meerdere soorten kroos; beschermde soorten worden niet verwacht.

Het veldbezoek is buiten het groei- en bloeiseizoen van planten uitgevoerd. Tijdens het veldbezoek zijn echter geen geschikte groeiplaatsen voor beschermde soorten aangetroffen.

##### 3.2.2 Geen vaste broed-, rust- en verblijfplaatsen van vogelsoorten vastgesteld

Binnen het plangebied zijn tijdens het veldbezoek enkele algemene vogelsoorten waargenomen. Hierbij gaat het om soorten als merel, koolmees, pimpelmees en roodborst. Deze broeden mogelijk in of nabij het plangebied. Eveneens is het plangebied onderdeel van het foerageergebied van deze algemene vogels. Binnen het plangebied zijn bomen aangetroffen die geschikt kunnen zijn voor het herbergen van vaste broed-, rust- of verblijfplaatsen van vogelsoorten (spechten, uilen of boombewonende roofvogels). Nesten of holen van deze soorten zijn echter niet aangetroffen. Aan de randen buiten het plangebied zijn deze potentieel geschikte bomen voor vaste verblijfplaatsen eveneens aanwezig in de vorm van het buiten het plangebied vallende deel van het parkbos en enige wegbegeleidende beplanting. Echter ook hierin zijn geen nesten of holen van spechten, roofvogels of uilen aangetroffen. Binnen het plangebied zijn alleen oude, verlaten nesten van zwarte kraai en houtduif aangetroffen.

Doordat de quick-scan in de winter is uitgevoerd, zijn er ook wintergasten als

kramsvogel en sijs aangetroffen tijdens het veldbezoek. Voor soorten als ganzen en steltlopers is het plangebied ongeschikt als foerageergebied.

Doordat de bestemmingen binnen het plangebied wijzigen, veranderen voor een deel van de vogels die van het plangebied gebruik kunnen maken ook de mogelijkheden. Hoge opgaande bomen blijven grotendeels behouden, met uitzondering van de plekken waar het trapveldje en het pierenbad komen. Hierdoor blijven nestmogelijkheden voor kraai, ekster en andere soorten die in hoge bomen broeden behouden. Struiken worden plekgewijs verwijderd, waardoor nestmogelijkheden voor soorten als houtduif en merel deels verdwijnen. Elders wordt de struiklaag versterkt, waardoor nestmogelijkheden voor deze soorten worden vergroot. De aangetroffen vogelsoorten zijn veelal algemene bos- en tuinvogels, welke zich goed aanpassen aan veranderingen binnen het plangebied.

### 3.2.3 Leefgebied grondgebonden zoogdieren

Er zijn behalve enige muizengangen, geen bewoningssporen aangetroffen die duiden op de permanente aanwezigheid van zoogdieren binnen het plangebied. Zoogdieren zelf zijn niet waargenomen. Op grond van de aangetroffen omgevingskwaliteit wordt een enkele strikt beschermde zoogdiersoort verwacht. Het gaat hierbij om een soort als de steenmarter (tabel 2-soort), die het plangebied mogelijk gebruikt als foerageergebied. Er zijn geen verblijfplaatsen van deze soort aangetroffen. De strikt beschermde veldspitsmuis is mogelijk nabij het plangebied te verwachten. Binnen het plangebied is er geen geschikt biotoop voor deze soort aanwezig, waardoor de soort niet binnen het plangebied wordt verwacht. Hollandscheveld ligt net buiten het bekende verspreidingsgebied van de soort (Snaak, G. 2008).

Het is aannemelijk dat diverse tabel 1-soorten zoals (spits)muizen, mol en kleine marterachtigen ook voorkomen in het plangebied. Er zijn geen verblijfplaatsen van deze soorten aangetroffen. Er is geen negatief

effect te verwachten op populaties van grondgebonden zoogdieren.

### 3.2.4 Effecten op vleermuizen

Alle vleermuizen zijn strikt beschermd (tabel 3) door de Flora- en faunawet. Algemeen in Nederland voorkomende, maar strikt beschermde vleermuizen zoals gewone dwergvleermuis, laatvlieger, en rosse vleermuis kunnen het plangebied gebruiken als foerageergebied. Met name de wegbegeleidende beplanting en de bosranden van het parkbos kunnen potentieel foerageergebied zijn voor de laatvlieger en gewone dwergvleermuis. De rosse vleermuis kan hoog boven het plangebied foerageren.

Een nader onderzoek naar vleermuizen in het plangebied wordt noodzakelijk geacht. De geplande ontwikkelingen kunnen een negatief effect hebben op populaties van vleermuizen. Er worden enkele gebouwtjes gesloopt, waarvan er één potentieel geschikt is voor verblijfplaatsen van vleermuizen. Voor het aantasten en/of verwijderen van vaste verblijfplaatsen van vleermuizen moet een ontheffing worden aangevraagd. Daarnaast worden houtopstanden verwijderd, die foerageergebieden van vleermuizen kunnen herbergen. Om het effect van het voornemen op strikt beschermde vleermuizen te kunnen bepalen, moet eerst onderzocht worden wat de functie van het plangebied voor vleermuizen is.

Het plangebied zal op kleine schaal worden ingeplant met een aantal bomen. Deze bomen vormen extra foerageergebied voor vleermuizen. Verwacht wordt dat na realisatie van het appartementencomplex de hoeveelheid verlichting in het plangebied zal toenemen. Mogelijk wordt er gebruik gemaakt van kunstlicht tijdens de bouw- en aanlegwerkzaamheden van de uitbreiding van het appartementencomplex en de speeltuin. Er wordt vanuit gegaan dat de toename van de verlichting ten opzichte van de huidige situatie significant is. Er is een significante toename van verlichting op de bosrand te verwachten. Om het effect van de toename van verlichting op strikt beschermde vleermuizen te kunnen bepalen, moet eerst

onderzocht worden wat de functie van het plangebied voor vleermuizen is.



Foto 4. Gebouwtje op speeltuin met potentie voor vleermuisverblijfplaats.

### 3.2.5 Geen effecten op amfibieën en reptielen

Omdat het veldbezoek in de winter is uitgevoerd, zijn tijdens het onderzoek geen amfibieën waargenomen in het plangebied. Mogelijk wordt het plangebied gebruikt door soorten als kleine watersalamander, bruine kikker en gewone pad (bron: RAVON, [www.ravon.nl](http://www.ravon.nl)). Deze kunnen het gebied gebruiken als landhabitat en zeer beperkt als voortplantingsplaats (verlande vijver). Alle hierboven genoemde soorten vallen binnen de lichtste bescherming (tabel 1, zie bijlage 1). Deze soorten zijn niet ontheffingsplichtig bij ruimtelijke ingrepen. Het ruimtelijk ingrijpen kan mogelijk overwinteringsplaatsen vernietigen.

Voor strikt beschermde amfibieën is het plangebied ongeschikt. Strikt beschermde amfibieën zijn in de nabije omgeving van het plangebied niet vast gesteld (bron: RAVON).

Voor reptielen zijn het plangebied en de directe omgeving vrijwel niet geschikt als verblijfplaats. Het plangebied ligt binnen en nabij het bekende verspreidingsgebied van een aantal inheemse soorten reptielen (bron: RAVON), welke allen specifieke eisen stellen aan hun leefomgeving. Deze specifieke eisen zijn niet aanwezig binnen het plangebied. De dichtstbijzijnde gelegen geschikte biotoop voor reptielen (zoals

levendbarende hagedis) ligt op een afstand van ongeveer 2,5 kilometer van het plangebied.



Foto 5. Verlande vijver in plangebied.

### 3.2.6 Gebied ongeschikt voor vissen

Het plangebied wordt niet begrensd door waterhoudende watergangen. Er is een waterpartij in het plangebied aanwezig in de vorm van een vijver. Deze vijver is vrijwel volledig verland. Het beetje water dat periodiek in de vijver staat, is bedekt met een laagje eendenkroos. De aan- en afvoersloot naar deze vijver staat periodiek droog. Het plangebied is daarmee ongeschikt voor vissen.

### 3.2.7 Overige beschermde soorten niet aangetroffen

De overige in de Flora- en faunawet opgenomen (strikt beschermde) soorten (uit de soortgroepen als dagvlinders, libellen, kevers en mieren) zijn dusdanig zeldzaam en grotendeels gebonden aan specifieke biotopen zoals heide, hoogveen, laagveen en natuurlijke beeksystemen, dat het onwaarschijnlijk is dat het plangebied voor deze soorten een functie vervuld.



## 4. NEGATIEVE EFFECTEN OP BESCHERMDE SOORTEN VERWACHT

### 4.1 Mogelijk leefgebied diverse tabel 1-soorten

Naar aanleiding van deze quick-scan is vastgesteld dat het plangebied deel uitmaakt van het leefgebied van een aantal beschermde tabel 1-soorten. Negatieve effecten op populaties van deze soorten worden niet verwacht. Voor tabel 1-soorten geldt een vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen; dit betekent dat geen ontheffing hoeft te worden aangevraagd.

### 4.2 Nader onderzoek naar vleermuizen nodig

Om vast te stellen in welke mate en op welke wijze vleermuizen gebruik maken van het plangebied, dient er een nader onderzoek plaats te vinden naar vleermuizen. Dit onderzoek zal moeten worden uitgevoerd in het vliegseizoen van vleermuizen, dat loopt van medio april tot oktober. Voor het onderzoek zullen meerdere (nachtelijke) veldbezoeken moeten worden uitgevoerd.

Op basis van de resultaten van dit onderzoek, zullen de effecten van het voornemen op vleermuizen kunnen worden bepaald. Hier kan uit voortvloeien dat er een ontheffing moet worden aangevraagd voor bepaalde soorten vleermuizen. De proceduredtijd voor het aanvragen van een ontheffing bedraagt circa twee tot vier maanden.

### 4.3 Geen nader onderzoek naar veldspitsmuis nodig

Mogelijk komt de veldspitsmuis voor in de nabijheid het plangebied. Er wordt geen effect op deze tabel 3-soort verwacht, omdat geschikt biotoop binnen het plangebied ontbreekt, er hoeft geen nader onderzoek naar de veldspitsmuis te worden uitgevoerd.

### 4.4 Vogels

Voor alle vogelsoorten geldt vanuit de Flora- en Faunawet een verbod op handelingen die nesten of eieren beschadigen of verstoren. Ook handelingen die een vaste rust- of verblijfplaats van beschermde vogels verstoren, zijn niet toegestaan. In de praktijk betekent dit dat versturende werkzaamheden alleen buiten het broed-/voortplantingsseizoen (dat voor de meeste soorten loopt van maart tot medio juli) uitgevoerd mogen worden. Omdat er binnen het plangebied geen vaste nest- c.q. broedplaatsen aanwezig zijn, is voor vogels geen ontheffing noodzakelijk, onder de voorwaarde dat de werkzaamheden buiten het broedseizoen worden uitgevoerd.

### 4.5 Advies

De grondverzetwerkzaamheden en het kappen van de bomen binnen het plangebied kan het beste plaatsvinden in het najaar (augustus - november). Individuen van kikkers en padden zijn dan nog actief en kunnen wegvluchten. Ook voor vogels is deze periode gunstig aangezien deze periode buiten het broedseizoen<sup>1</sup> valt.

Het opschonen van de vijver en het meer licht tot de vijver laten doordringen, kan de mogelijkheid tot voortplantingsplek van amfibieën verbeteren.

Naar verwachting hebben de ruimtelijke ontwikkelingen nadelige gevolgen voor vleermuizen, omdat het jachtbiotoop aangetast wordt door het kappen van bomen en struiken binnen het plangebied en de toename van verlichting in het plangebied. Geadviseerd wordt om geen nachtelijke bouwwerkzaamheden toe te passen. Zowel vleermuizen als nachtelijke roofdieren zoals uilen zijn gevoelig voor verlichting.

<sup>1</sup> In het kader van de Flora en faunawet wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval verstoord wordt, ongeacht de datum.



#### 4.6 Afbakening

De initiatiefnemer of opdrachtgever is verantwoordelijk voor het gebruik van de rapportage. Eelerwoude aanvaardt dan ook geen aansprakelijkheid voor de inhoud, interpretaties of conclusies indien gebruik wordt gemaakt van deelaspecten van deze rapportage zonder verwijzing naar de volledige rapportage. Bovendien aanvaardt Eelerwoude geen aansprakelijkheid voor kosten en vertraging die optreden als gevolg van het voorkomen van beschermde flora en fauna.

## LITERATUURLIJST

Brink, H. van den, et al., 1996, *Broedvogels van Drenthe*, Van Gorcum & Comp. B.V., Assen

Dijkstra, A.C.J., et al., 2003, *Dagvlinders in Drenthe*, Uitgeverij PubliQue / Vlinderwerkgroep Drenthe, Emmen

Koninklijke Vermande, 1999-2007, *Planten en dieren, Flora- en faunawet, band 1, 2, 3 en 4*, SDU Uitgeverij, Den Haag

Limpens, H., K. Mostert, W. Bongers, 1997, *Atlas van de Nederlandse vleermuizen*, KNNV-uitgeverij, Utrecht

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2004, *501 Algemene Maatregel van Bestuur in verband met wijziging van artikel 75 van de Flora- en faunawet en enkele andere wijzigingen*, Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden.

Snaak, G., 2008, *Prooidieren van de kerkuil in Noordoost Nederland en het graafschap Bentheim 1992-2007*, Natuur- en milieuvereniging "Het Stroomdal", Zuidoost Drenthe, Schoonebeek.

Stichting Werkgroep Florakartering Drenthe, 1999, *Atlas van de Drentse Flora*, Schuyt & Co, Haarlem

### Gebruikte websites

[www.minlnv.nl](http://www.minlnv.nl)

[www.ravon.nl](http://www.ravon.nl)

[www.sovon.nl](http://www.sovon.nl)

[www.floron.nl](http://www.floron.nl)

[www.vzz.nl](http://www.vzz.nl)

[www.telmee.nl](http://www.telmee.nl)

[www.waarneming.nl](http://www.waarneming.nl)

## BIJLAGEN

### BIJLAGE 1: Flora- & Faunawet

#### Inleiding

Per 1 april 2002 is de Flora- en faunawet in werking getreden. In deze wet, gepubliceerd op 14 juli 1998 in het Staatsblad 402, is de soortbescherming geregeld van in Nederland inheemse in het wild voorkomende dier- en plantensoorten. De wet sluit aan op de Europese natuurregeling (Natura 2000). De wet is in plaats gekomen voor de Jachtwet, de Vogelwet 1936, de soortenparagraaf uit de Natuurbeschermingswet, de Wet bedreigde uitheemse dier- en plantensoorten en de soortbeschermingcomponent uit de Europese Habitatrichtlijn en de Europese Vogelrichtlijn. Deze Europese soortenbescherming heeft met de Flora- en faunawet dus een Nederlandse vertaling gekregen.

#### Zorgplicht

De Flora- en faunawet gaat over de bescherming van ongeveer 500 planten- en diersoorten, van de 36.000 soorten die in Nederland voorkomen. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden gedaan, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het 'nee, tenzij-principe'). Centraal staat hierbij de zorgplicht, wat inhoudt dat iedereen 'voldoende zorg' in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende dieren en planten en hun leefomgeving. De wet erkent hierbij de intrinsieke waarde van de in het wild voorkomende dier- en plantensoorten. Alle soorten hebben een eigen rol in het ecosysteem en dragen bij aan de biodiversiteit. Dat betekent dat voor de wet alle dieren en planten van onvervangbare waarde zijn en dat daar dus zorgvuldig mee omgegaan moet worden. Het gevolg is onder andere, dat iedereen die redelijkerwijs weet of kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor beschermde dier- of plantensoorten worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten, dan wel naar redelijkheid alle maatregelen te nemen om die gevolgen te voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

#### Beschermde soorten

Via de Flora- en faunawet worden de volgende planten- en diersoorten beschermd:

- ruim 100 inheemse plantensoorten die van nature in Nederland in het wild voorkomen;
- alle soorten vogels die van nature op het grondgebied van de lidstaten van de EU in het wild voorkomen;
- alle zoogdieren die van nature in Nederland in het wild voorkomen, met uitzondering van bruine rat, zwarte rat en huismuis;
- alle amfibieën en reptielen die van nature in Nederland in het wild voorkomen;
- vissen, en schaal- en schelpdieren voor zover ze niet onder de Visserijwet vallen;
- bepaalde soorten insecten (bijvoorbeeld vlinders, libellen en mieren);

Als beschermde inheemse soort kunnen door middel van algemene maatregel van bestuur worden aangewezen. Het gaat om soorten die van nature in Nederland voorkomen en: die in hun voortbestaan bedreigd of gevaar lopen in hun voortbestaan bedreigd worden; mogelijk in hun voortbestaan bedreigd worden door overmatige benutting en die uit Nederland zijn verdwenen, maar waarvan de kans op terugkeer reëel is.

#### Verbodsbepalingen

Om de instandhouding van de wettelijk beschermde soorten te waarborgen, moeten negatieve effecten op die instandhouding voorkomen worden. Welke negatieve effecten dat precies zijn, kan niet in een lijst opgesomd worden. Dat is afhankelijk van soort, locatie en aard van de ingreep. Om die bescherming toch enigszins concreet te maken, zijn een aantal voor planten en dieren schadelijke handelingen als verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet opgenomen. De belangrijkste artikelen zijn:

- Artikel 8: het is verboden beschermde planten te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
- Artikel 9: het is verboden beschermde dieren te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
- Artikel 10: het is verboden beschermde dieren opzettelijk te verontrusten.
- Artikel 11: het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde dieren te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.
- Artikel 12: het is verboden eieren van beschermde dieren te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

werkzaamheden of activiteiten zoals hierboven genoemd geldt een vrijstelling, indien gehandeld wordt volgens een, door de Minister van LNV, goedgekeurde gedragscode. Indien niet gewerkt wordt volgens een gedragscode, is het aanvragen van een ontheffing noodzakelijk. De aanvraag wordt beoordeeld volgens de uitgebreide toets.